

منم بنده اهل بیت نبی
ستاینده خاک پای وصی
«فردوسی»

ستایشگران خورشید

برگزیده آثار یک صد و بیست و یک شاعر در ستایش
مولی الموحّدين، امیر المؤمنین حضرت علی عليه السلام

با مقدمه

استاد ذبیح الله صاحبکار (سهی)

به کوشش

محمد جواد غفورزاده (شفق)

سرشناسه	: غفورزاده، محمدجواد، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: ستایشگران خورشید: برگزیده آثار یک صد و بیست و یک شاعر در ستایش مولی‌الوحدین، امیرالمؤمنین حضرت علی علیه السلام / به کوشش محمدجواد غفورزاده (شفق)؛ با مقدمه ذبیح‌الله صاحبکار (سهی)
مشخصات نشر	: مشهد: به‌نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)، ۱۳۷۹.
مشخصات ظاهری	: ۳۲۲ ص.
فروست	: به‌نشر (انتشارات آستان قدس رضوی): ۲۹۹
شابک	: 978-964-333-537-2
وضعیت فهرست نویسی: فیبا	
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۳۲۱] - ۳۲۲
عنوان دیگر	: برگزیده آثار یک صد و بیست و یک شاعر در ستایش مولی‌الوحدین
موضوع	: شعر فارسی - مجموعه‌ها
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. - شعر
موضوع	: شعر مذهبی - مجموعه‌ها
رده بندی دیویی	: ۸۱۵/۰۰۸۳۵۱
کتابخانه	: ۷۷ ع ۸۲ / PIR ۴۰۷۲
شماره ثبت	: به‌نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)
شماره ثبت ملی	: ۷۹-۲۳۴۲۷ م

تأسیس ۱۳۳۵ خورشیدی

۱۳۹۹

ستایشگران خورشید

(برگزیده آثار یک صد و بیست و یک شاعر در ستایش مولی‌الوحدین، امیرالمؤمنین حضرت علی علیه السلام)

به کوشش محمدجواد غفورزاده (شفق)

با مقدمه ذبیح‌الله صاحبکار (سهی)

ویراسته حمیدرضا نویدمهر (نگهبان)

چاپ سوم / ۱۳۹۳

۱۰۰۰ نسخه / وزیری

چاپ: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

شابک: ۲-۵۳۷-۳۳۳-۹۶۴-۹۷۸

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ است.

به‌نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار سجاد، خیابان میلاد، ص. پ. ۹۱۳۷۵/۴۹۶۹، تلفن ۰۳-۷۶۲۵۰۰۱، دورنگار ۰۶-۷۶۵۲۰۰۶

دفتر تهران: ۰۶۲۰-۸۸۹۶۰۶۲۰، دورنگار ۰۹۸۲-۸۸۹۶۵۹۸۲

نشانی اینترنتی: www.behnashr.com پست الکترونیکی: publishing@behnashr.com

فهرست

۷	مقدمه استاد ذبیح‌الله حکیمکار
۱۱	مقدمه گردآورنده
(۸۸-۱۵)	غزلیات
(۱۷۲-۹۰)	قصاید
(۲۴۰-۱۷۵)	مثنوی‌ها
(۲۵۶-۲۴۳)	نیمایی
(۲۸۹-۲۵۹)	ترکیب‌بند و ...
(۲۹۷-۲۹۲)	قطعات
(۳۱۷-۳۰۰)	رباعیات
(۳۱۷-۳۱۱)	فهرست راهنمای اشعار
۳۲۱	کتابنامه

«حُبِّ محبوب خدا، حُبِّ خداست»

یکی از امیران مایه‌سبب تشیع، عشق و ارادت به ساحات مقدّس خاندان معصوم رسول خدا ﷺ و امیران مظلومین است. شیعه، ولایت اهل بیت را لازمه پذیرش اعمال و موجب آرامش خاطر و سعادت دنیا و آخرت می‌داند و به این نعمت بزرگ الهی می‌بالد، و در این راه سر از پانمی‌شناسد.

ظهور سراینندگان نامداری چون «دعوات الحقیقت و قرذق و عُدّری و سید حلّی» و دیگران از شاعران عرب، و صدها سخنور بزرگ پارسی‌گوی در قلمرو زبان فارسی و آثار جاویدان آنان؛ حاصل همین عشق و دلدادگی و پیوند قلبی و علاقه عاطفی نسبت به دودمان پاک پیامبر اسلام ﷺ است. بسیاری از این سراینندگان دار بر دوستان خود را بر سر این محبت نهاده‌اند و در تمام دوران تاریخ حاکمیت اموی و عباسی، شاعران سنی، با شجاعت و صراحت از مظلومیت و حقانیت ذوی القربی دفاع کرده، محرمان سنی فلسفی را ستوده و تبّعات آن را به جان پذیرفته و بر روی همه خطرهای و محرومیت‌ها آغوش خود را گشوده‌اند و هم‌اکنون صدها دیوان و دفتر از آنان بر جای مانده و بر سینه تاریخ ثبت گردیده است. در ادبیات فارسی نیز بخش بسیار وسیعی را مدایح و مرثی‌های اهل بیت تشکیل داده است. محتوای این سروده‌ها عبارت است از بیان فضایل و مناقب و استدلال بر حقانیت آل رسول اکرم ﷺ و انتقاد از مخالفان این خاندان باک و مرثیه بر شهیدان آنان.

شاعر شیعه، محبت اوصیا را سرچشمه زلال اسلام می‌داند و بر این باور است که هر کس از این سرچشمه رحمت، لب‌تر نکرده باشد نمی‌تواند حلاوت و شیرینی ایمان واقعی را

دریابد. خداوند «مَوَدَّتْ ذِي الْقُرْبَىٰ» را اجرت رسالت قرار داده است^۱، و شیعه چنین حجتی را وسیلهٔ قرب به خدا می‌داند:

این محبت از محبت‌ها جداست حُبِّ محبوب خدا، حُبِّ خداست.

بسیاری از اندیشمندان و عالمان و عارفان مسلمان غیر شیعی نیز ارادت خود را به دودمان مطهر و اهل بیت رسالت اظهار کرده‌اند. به‌طور کلی باید گفت، اکنون که بیش از هر سال از عمر شعر پارسی می‌گذرد، از میان بزرگان شعر و ادب کمتر کسی را سراغ داریم که چهرهٔ اخلاص بر آستان آل علی نسوده باشد.

ملاو صد‌ها دیوان و مجموعهٔ مستقل، بسیاری از اهل ذوق، سفینه‌های گزیده‌ای از اشعار مهربان و مرثیه، مطابق ذوق و سلیقهٔ خود فراهم آورده‌اند و هر یک از این گزیده‌ها در ذوق خواننده توفیق یافته است.

اینک شما خوانندگان گرامی و هوشمند، مجموعه‌ای تازه از همین نوع گزیده‌ها را در مدح بهترین مردم عالم پس از رسول اکرم ﷺ در پیش رو دارید گرد آورندهٔ این اثر آقای محمد جواد غفورزاده متخلص و مشهور به «شاعر سرشناس خراسان» است.

هر چند نگارنده مدت سی سال است که نسبت به این سخنور متعهد آشنا و ارادت دارم، اما امید دارم اگر دربارهٔ شخص و شعر او سخن بگویم انصاف را رعایت کرده باشم و سوابق الفت در این داوری تأثیر نداشته باشند. «جامعهٔ ادبی خراسان شاعری مطرح و گوینده‌ای سرشناس است.

سرودهای مذهبی وی نه تنها در خراسان بلکه در اکثر نقاط و ملل مذهبی کشور راه یافته است. نوآوری، به شعر او تصویر و لطافتی خاص بخشیده است، شور و حال و سوز و گداز و رایحهٔ محبت و درد، در اشعار مراثی این شاعر، جایگاهی خاص دارد. ویژه هنگامی که وی سروده‌های خود را با نوای گرم و دلنشین خود می‌خواند چشم مستمع را از اشک خالی می‌کند.

«شفق» در سروده‌هایش به خوبی احساس و سوز دل خود را به مخاطبان منتقل

۱ - قُلْ لَا اسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ. (شوری ۴۲ آیه ۲۳)

می‌کند. نگارنده بارها از موهبت نوای گرم او برخوردار و بر اخلاص و توفیق او غبطه خورده‌ام! او گوینده‌ای متعهد است و صداقت در آثارش موج می‌زند. این جانب چه در بعضی سفرها که توفیق همراهی او را داشته‌ام — و چه در حضر و مجالس ادبی — جز مدح و مراثی اهل بیت، شعر دیگر از وی نشنیده‌ام. او در تمام سروده‌هایش بندگان صالح خدا را ستوده و نعمت قریحه خدا داده را در بهترین راه صرف کرده است.

شاید امروز یکی از شاعران برجسته مذهبی به شمار می‌آید که اشعارش طرفداران بسیار دارد. او علاوه بر قدرت قریحه در نقد و تشخیص شعر نیز تواناست.

مجدوع حاضر شانه‌ای است از ذوق این شاعر. وی در گردآوری این دفتر مقطع خاصی از تاریخ را نظر می‌کند، بلکه هر سروده‌ای را مورد پسند ذوقش قرار گرفته، برگزیده است.

امیدواریم این سفینه در مسیر اهل ذوق قرار گیرد و خداوند به مؤلف آن توفیق عنایت فرماید تا قدمهای بلندتری در این راه بردارد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ ذَبِحَ اللَّهُ صَاحِبَكَارِ سَهِي

WWW.KETABOIR